

Exposició «Margaret Michaelis.
Fotografia, avantguarda i política a la Barcelona de la República»
19/01/1999 - 07/03/1999

Els comissaris de l'exposició que aquest catàleg documenta, Juan José Lahuerta, gran coneixedor de l'arquitectura i l'art d'entreguerres, i Jordana Mendelson, ens brinden la possibilitat de descobrir una fotògrafa austríaca, Margaret Michaelis, que malgrat haver desenvolupat una part important del seu treball a la Barcelona republicana, i en estret contacte amb el GATCPAC, agrupació de presència decisiva a la vida cultural d'aquell temps, havia passat desapercebuda fins ara als ulls de la totalitat dels estudiosos del període.

Formada al Berlín de finals dels anys vint i començaments dels trenta, i molt atenta als avenços de la Nova Fotografia, Margaret Michaelis va saber imprimir un segell de modernitat a tot el que va fer, tant en els seus vagabundeigs pels barris baixos barcelonins, i més concretament pel Barri Xino, com als seus reportatges bèl·lics, passant per les seves visions del treball dels arquitectes del GATCPAC –durant una temporada el seu estudi va estar en un edifici de Sert– o els seus treballs publicitaris, alguns apareguts a *D'Ací d'Allà*.

Els avatars de la història d'Espanya, i els de la pròpia història personal de la fotògrafa, expliquen en part l'injust oblit que n'havia tapat el nom. En efecte, el 1933, i com tants altres creadors jueus centreeuropeus, Margaret Michaelis, vinculada als medis anarquistes, va haver de fugir del nazisme. Després de la seva etapa barcelonina, a finals del 1937, va tornar a alçar el vol, marxant primer a París, Polònia i Londres, i després, el 1939, a Austràlia, on va realitzar nombroses obres d'encàrrec. Un any després de la seva mort, el seu arxiu va ser donat a l'Australian National Gallery, sense la col·laboració de la qual, que volem agrair molt sincerament, aquesta exposició no hagués estat possible, com tampoc no ho hagués estat sense la de l'Arxiu Històric del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya.

Per primer cop col·laboren l'IVAM, que va donar el primer impuls al projecte, i el CCCB.

Per a l'IVAM, on han estat presents des d'un començament la fotografia i l'arquitectura, aquesta mostra que les agermana, com van estar agermanades a les pàgines d'*AC*, suposa un pas més en un capbussament en els orígens de la modernitat i en el rescat de noms que hi suposen fites, però que per raons circumstancials no han estat valorats fins avui com mereixen. Per al CCCB, on la reflexió sobre la ciutat ocupa un lloc central, representa una nova ocasió de manifestar un compromís amb Barcelona, i també amb l'entorn mateix que rodeja el Centre, entorn al qual retorna ara simbòlicament, sis dècades després, aquesta creadora que va interrogar-se sobre ell, amb la seva Leica.

Coautor: Juan Manuel Bonet, Director de l'IVAM